

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek diplomové práce vedoucí

Jméno studenta: Věra Marečková
Název práce: Podpora výuky českého jazyka prostřednictvím hudebních činností v 1.–3. třídě
Vedoucí práce: Mgr. Milena Kmentová, Ph.D.
Oponent práce: Mgr. Marie Dunovská

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení (známky 1–4)
Formulace odborného záměru a stanovení cílů práce	1
Hloubka a správnost teoretické analýzy tématu	1
Využití praktických a uměleckých zkušeností	2
Odborný styl, pojmová a terminologická úroveň	2
Práce s prameny a literaturou, etika přejímání informací	1
Adekvátnost použitých metod	1
Kvalita interpretace výsledků výzkumu	2
Logická stavba a členění práce	1
Formální úprava a náležitosti práce	1
Stylistická a gramatická správnost	1
Vlastní přínos studenta	1
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	2

Dílčí pochvaly, připomínky a návrhy:

Teoretická část práce má velmi přehlednou a vyváženou strukturu, s jasnou vazbou na praktickou část práce a s explicitním vysvětlením výběru autorů a zdrojů. Citační styl je jednotný s převahou monografií, lze jen vytknout, že v několika případech se studentka nevyhnula sekundárním citacím. Cíl práce, výzkumné otázky i metody jsou jasně formulovány, výzkumný vzorek je dostatečně popsán. Počet žáků ve třídě, kde probíhal výzkum je poměrně malý (16 žáků, včetně dvou dětí s SVP) – tato skutečnost patrně usnadnila organizaci ověřovaných činností, na druhou stranu ohrožuje validitu výzkumu, protože vzorek není vzhledem k běžné velikosti třídních kolektivů na 1. stupni ZŠ reprezentativní.

Popis vývoje řeči (s. 21) sleduje produktivní stránku, ale autorka opomíjí, že již v kojeneckém a batolecím věku samotné produkci řeči výrazně předbíhá porozumění (pasivní slovní zásoba). Stadium intelektualizace řeči neprobíhá mezi 3. a 4. rokem života, ale od tohoto období stále dál.

Autorka v průběhu výzkumu sama poznala nutnost citlivě připravovat slovní zásobu pro jednotlivé vokální hry, respektovat počet slabik, volit metrum a rytmus odpovída-

jící strukturu řeči. Přesto se v některých hrách rytmičtější „krkolonná“. Např. na s. 43: mluvní akcent je ve větě **Žirafa je zvíře** na vyznačených slabikách. Slovní a hudební akcent se ovšem ve zvolené melodii nepřekrývají. (Podobně na s. 57.) Naopak velmi zdařilá je v tomto ohledu autorčina aktivita popisovaná na s. 74. – slovesa v příslušném tvaru v čase minulém, přítomném a budoucím. Tato hra je navíc jednou z mála, ve které nedochází k explicitnímu určování mluvnických kategorií. Důraz na určování mluvnických kategorií v rámci vokálních her mě poměrně překvapil, ale vysvětlují si jej jako odpověď na konkrétní pedagogickou situaci a definované vzdělávací cíle. (Např. u kapitoly 2.4.3 Podstatná jména – určování rodu si dokáží představit dialogickou vokální hru s doplňováním ukazovacích zájmen „pošťák – ten pošťák, žába – ta žába, moře – to moře“, ale explicitní určování mužského, ženského a středního rodu bych nechala mimo hru.)

Studentka si osvojila v nejnútnejší míře použití notového editoru (nevyřešená zůstala pouze typografická úprava textu pod notami).

Pokud měli žáci samostatně vymýšlet do vzorce tříslabičná podstatná jména, často se objevovaly zdobněliny (např. s. 55: flaštička, kuffíček). Komentovala jste nějak tuto situaci? Zachycení slovní zásoby žáků je pro další vývoj metodiky velmi cenné.

Studentka vytvořila vhodné krátké motivační příběhy uvozující problematiku slovních druhů a příslušných mluvnických kategorií (příloha 6).

Terminologické nedostatky, sporná místa:

s. 22 „... klidová činnost, například spánek.“ Lze spánek označit jako činnost?

s. 23–24 V kapitole se nesprávně opakuje odstavec z kapitoly Vnímání (správně má být pouze na s. 16).

s. 36 V podkapitole *Typy vyučovacích hodin*: „V praktické části diplomové práce jsem využila smíšený typ (především procvičování a opakování učiva, které byly cílem hodin.)“ Nezaměňujete ve svém vyjádření pedagogické cíle a prostředky?

s. 74 „čas jednoduchý budoucí“ Nepochází zde k mísení sloves s odlišným videm (skákat–skočit)?

s. 96 „Při vnímání uplatňovali své dřívější zkušenosti (zejména v úvodu vyučovacích hodin, kdy si vybavovali, co už o učivu vědí.)“ Zde studentka mísí psychologické kategorie z oblasti vnímání, myšlení a paměti.

Překlepy:

s. 45 „tlaskal“ tleskal

s. 61 „kamen“ kámen

s. 70 „zpěv klesající kvintakordu“ klesajícího

s. 86: „Každá skupina měla jeden zvonkohru.“ jednu

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Studentka obhájila diplomovou práci, která se zabývá transdidaktickými přesahy hudební výchovy a českého jazyka na 1. stupni ZŠ. Vytvořila a v praxi ověřila několik vlastních vokálních her v oblasti osvojování slovních druhů a morfologie, několik dalších her převzala z již existujících publikací, rozšířila a přizpůsobila je pro použití ve 3. resp. 4. třídě. Studentka splnila stanovené cíle, volila odpovídající výzkumné metody, odpověděla na výzkumné otázky. Stěžejní výzkumnou metodou při pilotním

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

ověřování hudebních aktivit bylo pozorování (v práci by bývalo bylo možné blíže specifikovat strukturu rozboru videozáznamů). Studentka pracovala samostatně a v dobrém časovém rozvrhu, ale v realitě výzkumu se výzkumná problematika zúžila na vyučování ve 3. a 4. třídě, což je do jisté míry v nesouladu s názvem práce. Práce splňuje požadavky kladené na závěrečnou kvalifikační práci po stránce formální i jazykové.

Otázky pro diskuzi:

- Popisované vokální hry jste realizovala v hodinách ČJ. Navrhněte nějaké rozšiřující činnosti (nebo navazující úkoly) pro hodiny HV s tematikou rozlišování slovních druhů.
- Navrhněte dialogickou vokální hru na doplňování (nikoliv určování) tvaru množného čísla podstatných jmen k jednotnému (nebo obráceně).
- Podle vlastní úvahy reagujte na další výše vyjádřené námitky nebo otázky.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná známka:

V Praze dne 31. 12. 2019

Podpis vedoucího
Mgr. Milena Kmentová, Ph.D.